

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Egzekucja oznacza zastosowanie środków przymusu w celu uzyskania wywiązania się z obowiązku nałożonego na mocy tytułu wykonawczego, nawet wbrew woli osoby, na którą nałożono taki obowiązek. Jeżeli dana osoba nie zastosuje się dobrowolnie do treści wydanego przeciwko niej wykonalnego orzeczenia, wierzyciel może zwrócić się do sądu lub do komornika o przeprowadzenie sądowego postępowania egzekucyjnego lub egzekucji.

Sąd nakaze przeprowadzenie egzekucji i przeprowadzi taką egzekucję we wszystkich przypadkach z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych, które podlegają wykonaniu w toku postępowania administracyjnego lub podatkowego. A zatem w sprawach cywilnych wierzyciel może zawsze zwrócić się do sądu.

Wierzyciel, którego roszczenie zostało stwierdzone orzeczeniem sądu, może również zwrócić się do komornika. Komornik wykona orzeczenie po uzyskaniu zgody sądu, z wyjątkiem następujących orzeczeń:

- orzeczeń dotyczących opieki nad małoletnim;
- orzeczeń w sprawach dotyczących ochrony przed przemocą domową;
- orzeczeń wydanych przez instytucje Unii Europejskiej;
- orzeczeń sądów zagranicznych.

Wniosek o wszczęcie egzekucji można jednak złożyć w przypadku, gdy egzekucja ma zostać przeprowadzona na podstawie orzeczenia dotyczącego świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego lub na podstawie orzeczenia sądu zagranicznego, jeżeli w odniesieniu do takiego orzeczenia stwierdzono wykonalność zgodnie z bezpośrednio obowiązującymi przepisami Unii Europejskiej, postanowieniami umowy międzynarodowej lub treścią orzeczenia o uznaniu orzeczenia.

Wykonanie orzeczenia za pośrednictwem sądu regulują §§ 251–351a ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami. Jeżeli chodzi o wykonywanie orzeczeń w sprawach na gruncie prawa rodzinnego, zastosowanie mają jednak przepisy §§ 492–513 ustawy nr 292/2013 o szczególnych postępowaniach sądowych, z późniejszymi zmianami.

Wykonanie orzeczenia za pośrednictwem komornika regulują głównie §§ 35–73 ustawy nr 120/2001 o komornikach sądowych i czynnościach egzekucyjnych (kodeks postępowania egzekucyjnego), z późniejszymi zmianami. Komornik również podejmuje czynności, w szczególności w odniesieniu do zasad regulujących poszczególne tryby wykonywania orzeczeń, zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Co do zasady sądem właściwym do wydania nakazu **wykonania orzeczenia** oraz do wykonania tego orzeczenia jest sąd powszechny właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (§ 252 ust. 1 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami). W § 252 kodeksu postępowania cywilnego przewidziano wyjątki od tej zasady.

Aby uzyskać szczegółowe informacje na temat sądu powszechnego właściwego dla miejsca zamieszkania pozwanego, zob. „

Podstawowe zasady ustalania właściwości miejscowej” (pkt 2.2.1 arkusza informacyjnego „**Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie? – Republika Czeska**”).

Egzekucję mogą przeprowadzić sądy i komornicy wyznaczeni przez sądy. Zgodnie z § 45 ustawy nr 120/2001 o komornikach i czynnościach egzekucyjnych (kodeks postępowania egzekucyjnego), z późniejszymi zmianami, sądem właściwym rzeczowo w kwestiach związanych z egzekucją jest sąd rejonowy.

Sądem właściwym miejscowo w kwestiach związanych z egzekucją jest sąd, w którego okręgu pozwany ma swoje miejsce zamieszkania, miejsce pobytu w Republice Czeskiej w zależności od rodzaju pobytu w przypadku cudzoziemców, siedzibę statutową itp. Kwestię związaną z właściwością opisano bardziej szczegółowo we wspomnianych powyżej przepisach kodeksu postępowania egzekucyjnego.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, zob. odpowiedź na pytanie „Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?”.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

3.1 Postępowanie

Wykonanie orzeczenia

Postępowanie może zostać wszczęte wyłącznie na wniosek wierzyciela, jeżeli pozwany nie wywiąże się dobrowolnie z obowiązków spoczywających na nim na mocy wykonalnego orzeczenia. Nawet w przypadku braku takiego wniosku sąd, zgodnie z przepisami ustawy nr 292/2013 o szczególnych postępowaniach sądowych, z późniejszymi zmianami, nakaze wykonanie niektórych środków służących zabezpieczeniu interesu prawnego, np. w sprawie dotyczącej ochrony przed przemocą domową.

Nakaz wykonania orzeczenia może zostać wydany wyłącznie w przypadku, gdy w orzeczeniu wskazano wierzyciela i pozwanego, określono zakres i treść zobowiązania, o którego wyegzekwowanie się zwrócono, oraz wyznaczono termin wypełnienia zobowiązania. Jeżeli w orzeczeniu sądu nie wyznaczono terminu na wypełnienie zobowiązania, przyjmuje się, że zobowiązanie nałożone za pośrednictwem orzeczenia musi zostać wypełnione w terminie trzech dni, a w przypadku eksmisji – w terminie piętnastu dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Jeżeli, zgodnie z treścią orzeczenia, zobowiązanie powinno zostać wypełnione przez więcej niż jednego pozwanego i jeżeli istnieje możliwość jego podzielenia, zobowiązanie musi zostać spełnione solidarnie przez wszystkich pozwanych, chyba że orzeczenie stanowi inaczej.

Przy wnoszeniu wniosku o wszczęcie egzekucji nie obowiązuje przymus adwokacki.

We wniosku o wykonanie orzeczenia nakładającego obowiązek uiszczenia określonej sumy pieniężnej należy wskazać określoną metodę egzekucji oraz zawrzeć inne informacje wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Do wniosku o wszczęcie egzekucji należy załączyć odpis wydanego orzeczenia wraz z potwierdzeniem jego wykonalności. Sąd, który rozpoznawał daną sprawę w pierwszej instancji, dołączy takie potwierdzenie do wyroku. Załączenie odpisu orzeczenia nie jest konieczne w przypadku wniesienia wniosku o wszczęcie egzekucji do sądu, który rozpoznawał daną sprawę w pierwszej instancji. Decyzje wydawane w toku postępowania egzekucyjnego zawsze mają formę postanowień.

Co do zasady sąd wydaje nakaz egzekucji bez przesłuchiwania pozwanego.

Wszczęcie postępowania sądowego w Republice Czeskiej wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty sądowej (zob. ustawa nr 549/1991 o opłatach sądowych, z późniejszymi zmianami). W uzasadnionych przypadkach ustawa przewiduje zwolnienie z opłat sądowych.

Postępowanie egzekucyjne

Egzekucję przeprowadzi komornik wskazany przez wierzyciela we wniosku o wszczęcie egzekucji. Czynności podejmowane przez komornika uznaje się za równoważne czynnościom podejmowanym przez sąd egzekucyjny.

Postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela lub na wniosek osoby, która wykaże, że na mocy wydanego orzeczenia ustanowiono na jej rzecz lub przeniesiono na nią określone prawo. Postępowanie egzekucyjne wszczyna się w dniu doręczenia takiego wniosku komornikowi. Komornik może przystąpić do sporządzania spisu składników majątku pozwanego i ich zabezpieczenia wyłącznie po wydaniu przez sąd stosownej zgody w tym zakresie i nakazaniu egzekucji.

Wniosek o wszczęcie egzekucji musi zawierać:

oznaczenie komornika, który powinien prowadzić egzekucję, wraz z informacją o jego siedzibie (z wykazem komorników można zapoznać się na stronie internetowej Izby [Komorniczej Republiki Czeskiej](#) (Exekutorská komora České republiky); komornicy nie mają określonej właściwości miejscowej – każdy z nich może prowadzić działalność na całym terytorium Republiki Czeskiej);

określenie roszczenia, którego dotyczy wniosek, oraz celu wniosku;

oznaczenie uczestników postępowania, tj. wierzyciela lub osoby, która posiada określone prawo na mocy orzeczenia, oraz pozwanego; w przypadku osób fizycznych oznacza to konieczność podania ich imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu w Republice Czeskiej w zależności od rodzaju pobytu w przypadku cudzoziemców, a w stosownych przypadkach również numeru identyfikacyjnego (*rodné číslo*) lub daty urodzenia uczestników postępowania; w przypadku osób prawnych należy podać ich nazwę handlową lub firmę, adres siedziby statutowej i numer identyfikacyjny;

precyzyjne wskazanie tytułu wykonawczego;

informacje o zobowiązaniu, które ma zostać wyegzekwowane w drodze egzekucji, oraz informacje o tym, czy – a jeżeli tak, w jakim zakresie – pozwany wywiązał się z zobowiązania podlegającego egzekucji;

w stosownych przypadkach wskazanie dowodów, na których wierzyciel opiera swoje prawo;

podpis.

Do wniosku o wszczęcie egzekucji należy załączyć oryginał lub poświadczony odpis tytułu wykonawczego zaopatrzonego w potwierdzenie wykonalności lub odpis aktu notarialnego zatwierdzającego wszczęcie egzekucji, chyba że tytuł wykonawczy został wydany przez sąd egzekucyjny. Organ, który wydał tytuł wykonawczy, przekazuje potwierdzenie jego wykonalności, natomiast w przypadku ugód i umów potwierdzenie takie przekazuje organ, który je zatwierdził.

3.2 Główne warunki

Nakaz wykonania orzeczenia (egzekucji) może zostać wydany w oparciu o tytuł wykonawczy, jeżeli zobowiązany nie wykonał dobrowolnie spoczywającego na nim zobowiązania.

Tytułem wykonawczym jest:

wykonalne postanowienie sądu lub decyzja komornika, jeżeli zawiera stwierdzenie istnienia prawa, nakłada zobowiązanie lub wywiera wpływ na składniki majątku;

wykonalne orzeczenie sądu lub innego organu dochodzeniowego, organu ścigania lub organu orzekającego, jeżeli uznaje ono prawo lub wywiera wpływ na składniki majątku;

wykonalny wyrok sądu polubownego (uwaga: Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej kilkakrotnie orzekał, iż mimo że wyroki sądów polubownych wydane na podstawie konwencji nowojorskiej o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych mogą służyć za podstawę wykonania orzeczenia przez sąd bez stosowania szczególnej procedury, nie można ich samych w sobie wykorzystać jako tytułu egzekucyjnego – zob. wyrok z dnia 12.06.2018 r., nr ref. 20 Cdo 1754/2018, wyrok z dnia 16.08.2017 r., nr ref. 20 Cdo 5882/2016 oraz wyrok z dnia 3.11.2016 r., nr ref. 20 Cdo 1165/2016);

akt notarialny zatwierdzający egzekucję sporządzony zgodnie z przepisami szczegółowymi;

wykonalne orzeczenie lub inny tytuł wykonawczy wydany przez organ publiczny;

inne wykonalne orzeczenia i zatwierdzone ugody oraz dokumenty, które są wykonalne z mocy prawa.

Jeżeli w tytule wykonawczym nie wyznaczono terminu na wypełnienie zobowiązania, przyjmuje się, że zobowiązanie nałożone w tytule wykonawczym należy wypełnić w terminie trzech dni, a w przypadku eksmisji – w terminie piętnastu dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Egzekucja sądowa

Sąd powszechny właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego jest właściwy do wydania i wykonania wyroku, wykonania czynności sądowych przed wydaniem nakazu egzekucji oraz w kwestiach związanych z oświadczeniami dotyczącymi składników majątku, chyba że przepisy § 252 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami, stanowią inaczej.

Egzekucja może zostać zarządzona wyłącznie w zakresie wnioskowanym przez wierzyciela, który – zgodnie z treścią orzeczenia – jest wystarczający do zaspokojenia wierzyciela (§ 263 ust. 1 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Sąd oddali wniosek o wszczęcie egzekucji, jeżeli będzie z niego jasno wynikało, że zyski, które można byłoby uzyskać dzięki przeprowadzeniu egzekucji, nie będą wystarczające nawet do tego, by pokryć koszty egzekucji (§ 264 ust. 2 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Postępowanie egzekucyjne

Komornik przeprowadzi egzekucję po uzyskaniu zgody sądu – nie dotyczy to orzeczeń wskazanych powyżej (pkt 1).

Komornik, który otrzyma wniosek o wszczęcie egzekucji, zwraca się do sądu egzekucyjnego – najpóźniej w terminie piętnastu dni od daty doręczenia mu tego wniosku – o wydanie zgody na wszczęcie egzekucji i o wydanie nakazu egzekucji. Sąd wyda zgodę w terminie piętnastu dni, jeżeli wszystkie wymogi przewidziane w obowiązujących przepisach zostały spełnione. Jeżeli którykolwiek z wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach dotyczących przeprowadzania egzekucji nie zostanie spełniony, sąd poleci komornikowi, aby odrzucił lub oddalił wniosek o wszczęcie egzekucji w całości lub w części bądź aby zawiesił postępowanie egzekucyjne. Komornik jest związany takim poleceniem.

Sądem egzekucyjnym właściwym rzeczowo jest sąd rejonowy.

Sądem egzekucyjnym właściwym miejscowo jest sąd, w którego okręgu pozwany będący osobą fizyczną ma swoje miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu w Republice Czeskiej w zależności od rodzaju pobytu w przypadku cudzoziemców. Jeżeli pozwany jest osobą prawną, sądem właściwym miejscowo jest sąd, w którego okręgu pozwany ma siedzibę statutową. Jeżeli pozwany będący osobą fizyczną nie ma miejsca zamieszkania ani miejsca pobytu w Republice Czeskiej lub jeżeli pozwany będący osobą prawną nie ma siedziby statutowej w Republice Czeskiej, sądem właściwym miejscowo jest sąd, w którego okręgu znajdują się składniki majątku pozwanego.

Ustawa nr 292/2013 o szczególnych postępowaniach sądowych, z późniejszymi zmianami, przewiduje pewne odstępstwa od ogólnych zasad ustalania właściwości miejscowej, np. w § 511.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucję można przeprowadzić, z pewnymi wyjątkami, z ruchomości i nieruchomości, praw i innych składników majątku.

Zgodnie z §§ 321–322 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami, egzekucji nie podlegają w szczególności:

rzeczy, których sprzedaż jest zakazana na mocy przepisów szczególnych lub które zgodnie z przepisami szczególnymi są wyłączone z egzekucji;

rzeczy będące własnością pozwanego, które są mu potrzebne do zaspokojenia potrzeb materialnych jego samego i członków jego rodziny lub do prowadzenia działalności zawodowej, a także inne rzeczy, których sprzedaż byłaby sprzeczna z zasadami moralnymi (obejmują one w szczególności zwykłą odzież, zwykłe urządzenia gospodarstwa domowego, obrączki ślubne i inne rzeczy o podobnym charakterze, leki i inne potrzebne pozwanemu rzeczy, których pozwany potrzebuje ze względu na chorobę lub niepełnosprawność fizyczną, gotówka do kwoty odpowiadającej dwukrotności minimalnej kwoty niezbędnej do utrzymania ustalonej zgodnie z przepisami szczególnymi, zwierzęta domowe, które nie są hodowane głównie do celów zarobkowych); jeżeli pozwany jest przedsiębiorcą, będące jego własnością rzeczy, który są mu potrzebne do prowadzenia działalności gospodarczej (wyłączenie to nie ma zastosowania, jeżeli na rzeczach tych ustanowiono zastaw i jeżeli służy on odzyskaniu wierzytelności uprawnionego zabezpieczonych tym zastawem); sprzęt techniczny, na którym, zgodnie z przepisami szczególnymi, pozwany prowadzi rejestr instrumentów inwestycyjnych lub przechowuje dokumenty dotyczące danych przechowywanych w tych rejestrach, a także sprzęt techniczny wykorzystywany, zgodnie z przepisami szczególnymi, jako źródło danych na temat właścicieli instrumentów inwestycyjnych; rzeczy, które pozwany nabył jako zastępcze składniki majątku (wyłączenie to nie ma zastosowania, jeżeli pozwany jest uprawniony do swobodnego rozporządzania takimi rzeczami lub jeżeli egzekucja obejmuje odzyskanie długów spadkodawcy lub długów związanych z oddaniem w zarząd powierniczy rzeczy nabytych jako zastępcze składniki majątku).

Wierzyciel może również zawsze wystąpić o obniżenie wartości rzeczy wymienionych powyżej, jeżeli zostały one nabyte przez pozwanego poprzez umyślne popełnienie czynu zabronionego, który wyrządził szkodę wskutek bezpodstawnego wzbogacenia, które nastąpiło w rezultacie popełnienia takiego czynu zabronionego, jeżeli wierzyciel jest stroną pokrzywdzoną w przypadku takiego czynu zabronionego.

Egzekucji nie podlegają również:

roszczenia z tytułu odszkodowania wypłacane przez zakład ubezpieczeń zgodnie z polisą ubezpieczeniową, jeżeli odszkodowanie ma zostać wykorzystane do wzniesienia nowego budynku lub przeprowadzenia remontu istniejącego budynku;

świadczenia pieniężne z opieki społecznej, świadczenia zapewniające dochód na poziomie minimum socjalnego, wsparcie socjalne zapewniane przez państwo, dodatek mieszkaniowy, jednorazowe wsparcie socjalne zapewniane przez państwo oraz świadczenia z tytułu pieczy zastępczej;

wierzytelności, które pozwany nabył jako zastępcze składniki majątku (wyłączenie to nie ma zastosowania, jeżeli pozwany jest uprawniony do swobodnego rozporządzania takimi wierzytelnościami lub jeżeli egzekucja obejmuje odzyskanie długów spadkodawcy lub długów związanych z oddaniem w zarząd powierniczy rzeczy nabytych jako zastępcze składniki majątku);

zajęciu podlegają tylko dwie piąte wierzytelności osób fizycznych będących przedsiębiorcami wynikających z prowadzonej przez te osoby działalności gospodarczej; jeżeli jednak wystąpiono z wnioskiem o wszczęcie egzekucji z jakichkolwiek wierzytelności uprzywilejowanych, zajęciu podlegają trzy piąte takich wierzytelności;

jeżeli pozwany jest twórcą, zajęciu podlegają tylko dwie piąte wierzytelności z tytułu opłat licencyjnych; jeżeli jednak wystąpiono z wnioskiem o wszczęcie egzekucji z jakichkolwiek wierzytelności uprzywilejowanych, zajęciu podlegają trzy piąte takich wierzytelności (to samo dotyczy wierzytelności związanych z prawami artystów wykonawców i z prawami twórców własności przemysłowej).

Powyższa lista przedstawia podstawowe ograniczenia związane z obniżaniem wartości składników majątku w wyniku wykonania lub egzekucji. Kodeks postępowania cywilnego zawiera pewne dodatkowe ograniczenia szczególne, np. w § 267b.

Kwestie związane z obniżaniem wartości majątku dorobkowego regulują przepisy § 262a ust. 1 i 2 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami, oraz § 42 ustawy nr 120/2001 kodeks postępowania egzekucyjnego, z późniejszymi zmianami. Dopuszcza się również możliwość przeprowadzenia egzekucji z aktywów wchodzących w skład majątku wspólnego małżonków w celu odzyskania długu zaciągniętego wyłącznie przez jednego z małżonków w trakcie małżeństwa lub przed jego zawarciem. Na potrzeby nakazu egzekucji składniki majątku, które nie są częścią majątku wspólnego małżonków wyłącznie z uwagi na fakt, że sąd na mocy orzeczenia zniósł wspólną własność lub ograniczył zakres majątku wspólnego lub z uwagi na fakt, że zakres tego majątku został ograniczony na mocy umowy, a także z uwagi na fakt, że przyjęto ustrój rozdzielności majątkowej małżonków, lub z uwagi na fakt, że pochodzenie majątku wspólnego zostało ustalone na mocy umowy zawartej w dniu rozwiązania małżeństwa, również uznaje się za składniki majątku wspólnego pozwanego i jego małżonka.

W tym kontekście w celu odzyskania długu, który jest częścią majątku wspólnego, sąd może również zarządzić egzekucję poprzez potrącenie z wynagrodzenia lub z innego źródła dochodu małżonka pozwanego, poprzez zajęcie środków małżonka pozwanego przechowywanych na rachunku prowadzonym przez instytucję finansową, poprzez zajęcie innych roszczeń pieniężnych małżonka pozwanego lub poprzez zajęcie innych składników majątku małżonka pozwanego.

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Egzekucja sądowa

Egzekucję sumy pieniężnej można przeprowadzić poprzez potrącenie z wynagrodzenia, zajęcie, zarząd nad nieruchomościami, sprzedaż ruchomości i nieruchomości, zajęcie zakładu produkcyjnego i ustanowienie zastawu sądowego na nieruchomości (§ 258 ust. 1 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Przeprowadzenie egzekucji zobowiązania innego niż zapłata sumy kwoty pieniężnej zależy od charakteru takiego zobowiązania. Egzekucję można przeprowadzić w drodze eksmisji, przejęcia rzeczy, podziału wspólnych rzeczy, wykonania określonych prac i innych świadczeń (§ 258 ust. 2 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Egzekucję **poprzez sprzedaż zastawu** można przeprowadzić w odniesieniu do zajętej wierzytelności poprzez sprzedaż zastawionych ruchomości i nieruchomości, wspólnych rzeczy i zbiorów rzeczy, zajęcie zastawionej wierzytelności finansowej oraz zajęcie innych zastawionych praw majątkowych (§ 258 ust. 3 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Po wpisaniu egzekucji do rejestru wszczętych egzekucji komornik ustali sposób przeprowadzenia egzekucji oraz wyda lub uchyli nakaz egzekucji dotyczący składników majątku, które powinny być przedmiotem egzekucji. Nakaz wszczęcia egzekucji oznacza nakaz podjęcia czynności egzekucyjnych na jeden ze sposobów określonych w ustawie nr 120/2001 kodeks postępowania egzekucyjnego, z późniejszymi zmianami. W nakazie wszczęcia egzekucji komornik musi wskazać metodę egzekucji, która nie będzie w oczywisty sposób nieodpowiednia, biorąc pod uwagę w szczególności dysproporcję między kwotą zadłużenia pozwanego a wartością przedmiotu, z której zadłużenie pozwanego ma zostać pokryte.

Egzekucję mającą na celu wyegzekwowanie określonej sumy pieniężnej można przeprowadzić poprzez potrącenie z wynagrodzenia i innych źródeł dochodu, zajęcie, sprzedaż ruchomości i nieruchomości, zajęcie zakładu produkcyjnego i ustanowienie zastawu komorniczego na nieruchomości, zarząd nieruchomością bądź zawieszenie prawa jazdy.

Metoda egzekucji zobowiązania innego niż wypłacenie określonej kwoty pieniężnej zależy od charakteru takiego zobowiązania. Egzekucję można przeprowadzić w drodze eksmisji, przejęcia rzeczy, podziału wspólnych rzeczy, wykonania określonych prac i innych świadczeń.

Egzekucję **poprzez sprzedaż zastawu** można przeprowadzić w odniesieniu do zajętej wierzytelności poprzez sprzedaż zastawionych ruchomości i nieruchomości.

Przepisy § 44a i § 47 ust. 5 ustawy nr 120/2001 kodeks postępowania egzekucyjnego, z późniejszymi zmianami, regulują kwestie związane z zakazem zbywania składników majątku. O ile komornik nie postanowi inaczej, po doręczeniu pozwanemu powiadomienia o wszczęciu egzekucji pozwany nie może rozporządzać swoimi składnikami majątku, w tym nieruchomościami i składnikami majątku wchodzącymi w skład majątku dorobkowego, z wyjątkiem rozporządzania nimi w kontekście prowadzenia standardowej działalności gospodarczej i operacyjnej, rozporządzania służącego zaspokojeniu podstawowych potrzeb pozwanego i osób, wobec których na pozwanym spoczywa obowiązek alimentacyjny, a także rozporządzania w celu zachowania składników majątku i administrowania tymi składnikami. Wszelkie czynności prawne podjęte przez pozwanego z naruszeniem tego obowiązku uznaje się za nieważne. Czynność prawna zostanie jednak uznana za ważną, jeżeli komornik, wierzyciel lub zarejestrowany wierzyciel nie zakwestionuje jej ważności w celu zapewnienia zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności. Zakwestionowanie ważności czynności prawnej wywołuje skutki prawne od chwili, w której dana czynność prawna wywoływałaby skutki, jeżeli wszystkim osobom, na które czynność prawna, której ważność została zakwestionowana przez komornika, wierzyciela, którego roszczenie zostało stwierdzone orzeczeniem sądu, lub zarejestrowanego wierzyciela, doręczono nakaz egzekucji lub inne pismo zawierające oświadczenie woli komornika, wierzyciela lub zarejestrowanego wierzyciela.

Pozwany nie może przekazać innej osobie składników majątku, których dotyczy nakaz egzekucji, obciążyć tych składników majątku ani rozporządzać nimi w jakikolwiek inny sposób. Wszelkie czynności prawne podjęte przez pozwanego z naruszeniem tego obowiązku są nieważne.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

Środki te obowiązują do chwili wstrzymania egzekucji, odzyskania wierzytelności, jej elementów pobocznych, kosztów postępowania egzekucyjnego itp. Zakaz rozporządzania aktywami zostaje uchylony postanowieniem, jeżeli pozwany przekaze komornikowi kwotę odpowiadającą kwocie wierzytelności podlegającej egzekucji, kosztom egzekucji i kosztom poniesionym przez wierzyciela.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Przy wykonywaniu orzeczenia na drodze sądowej dopuszcza się możliwość wniesienia zażalenia zgodnie z przepisami ogólnymi kodeksu postępowania cywilnego dotyczącymi zażaleń. Pozwany musi wnieść takie zażalenie do sądu, który wydał postanowienie będące przedmiotem tego zażalenia, w terminie 15 dni od daty doręczenia mu odpisu orzeczenia. Jeżeli zażalenie zostało wniesione przez osobę uprawnioną w wyznaczonym terminie, wyrok nie uprawomocni się do chwili rozpoznania zażalenia przez sąd odwoławczy (zob. również § 254 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Przy wykonywaniu orzeczenia nie ma możliwości zawieszenia postępowania z urzędu ani przywrócenia terminu. Nie dopuszcza się również możliwości wystąpienia o ponowne wszczęcie egzekucji; strona może jednak wnieść o unieważnienie egzekucji, ale wyłącznie w przypadku, gdy dotyczy to prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego, który oddalił zażalenie lub umorzył postępowanie w przedmiocie zażalenia, a także przeciwko prawomocnemu orzeczeniu sądu odwoławczego, który podtrzymał orzeczenie sądu pierwszej instancji w przedmiocie oddalenia zażalenia lub w przedmiocie zmiany postanowienia lub który zmienił treść takiego orzeczenia z uwagi na zwłokę (zob. również § 229 ust. 4 i § 254 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

Składniki majątku niepodlegające egzekucji można zabezpieczyć przed wierzycielem, składając wniosek o wyłączenie takich składników majątku z egzekucji zgodnie z § 267 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego.

Taki wniosek można również złożyć w odniesieniu do składników majątku wchodzących w skład majątku dorobkowego lub składników majątku, które na potrzeby nakazu egzekucji uznaje się za składniki majątku wchodzące w skład majątku dorobkowego pozwanego i jego małżonka, w przypadku gdy wierzytelność będąca przedmiotem egzekucji nie może zostać zaspokojona z tych składników majątku (§ 267 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego).

Podważenie zasadności, kwoty, kategorii lub pozycji w hierarchii dowolnej zgłoszonej wierzytelności w kontekście podziału zysków lub wierzytelności, która została zaspokojona w inny sposób w postępowaniu egzekucyjnym, również musi mieć formę wniosku skierowanego przeciwko wierzycielowi zgodnie z określonymi w ustawie sposobami obniżania wartości składników majątku (§ 267a kodeksu postępowania cywilnego).

Uczestnik postępowania może wnieść zażalenie na niektóre postanowienia sądu. Do takich zażaleń zalicza się np. zażalenie pozwanego dotyczące sporządzonego spisu składników majątku, zażalenie na sprawozdanie z zarządu zakładem produkcyjnym lub zażalenie dotyczące udzielenia zgody na wszczęcie egzekucji.

W toku egzekucji i postępowania egzekucyjnego pozwany może również złożyć wniosek o odroczenie lub zawieszenie wykonania orzeczenia (egzekucji).

Kwestie związane z odroczeniem i zawieszeniem wykonania orzeczenia (egzekucji) regulują przepisy kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisy kodeksu postępowania egzekucyjnego (w szczególności §§ 266, 268 i 269 ustawy nr 99/1963 kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami, oraz §§ 54, 55 i 55a ustawy nr 120/2001 kodeks postępowania egzekucyjnego, z późniejszymi zmianami).

Zażalenie w postępowaniu egzekucyjnym:

Strona może wnieść zażalenie na postanowienie komornika w przypadkach, w których w kodeksie postępowania egzekucyjnego przewidziano taką możliwość (por. § 55c).

Aby sprzeciwić się decyzji komornika w sprawie wniosku o usunięcie składnika majątku ze spisu inwentarza zgodnie z § 267 kodeksu postępowania cywilnego, strona może złożyć wniosek o wyłączenie składnika majątku z egzekucji do sądu egzekucyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji komornika, w której komornik nie uwzględnił, choćby częściowo, wniosku o usunięcie składnika majątku ze spisu inwentarza. W okresie między złożeniem wniosku o usunięcie składnika majątku ze spisu inwentarza a upływem tego terminu, jak również przez cały okres postępowania w przedmiocie danej czynności nie dopuszcza się możliwości sprzedaży ruchomości figurującej w spisie inwentarza.

Uczestnik postępowania może wnieść sprzeciw wobec nakazu pokrycia kosztów postępowania w terminie ośmiu dni od dnia doręczenia mu takiego nakazu. Dodatkowe informacje na temat wniosku o odroczenie lub wstrzymanie egzekucji zostały przedstawione powyżej.

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Po wydaniu nakazu wszczęcia egzekucji (§§ 44 i nast. kodeksu postępowania egzekucyjnego) zakaz rozporządzania składnikami majątku nie ma zastosowania do standardowej działalności biznesowej i operacyjnej pozwanego, rozporządzania majątkiem przez pozwanego w celu zaspokojenia jego podstawowych potrzeb oraz potrzeb osób, wobec których na pozwanym spoczywa obowiązek alimentacyjny, jak również rozporządzania składnikami majątku w celu ich zachowania i zarządzania nimi. Pozwany może również zwrócić się do komornika o uchylenie zakazu rozporządzania w odniesieniu do niektórych składników majątku będących jego własnością; we wniosku pozwany musi wykazać, że składniki majątku pozostające do jego dyspozycji są w oczywisty sposób niewystarczające do zaspokojenia roszczenia podlegającego egzekucji, z uwzględnieniem kosztów poniesionych przez wierzyciela i kosztów egzekucji.

Na wezwanie komornika sądowego, które musi zawierać informacje o terminie płatności i potencjalnych konsekwencjach nieuiszczenia płatności, pozwany ma również możliwość zaspokojenia roszczenia podlegającego egzekucji oraz złożenia kaucji w obniżonej wysokości. Zakaz rozporządzania składnikami majątku (§ 44a ust. 1 i § 46 ust. 6 kodeksu postępowania egzekucyjnego) wygasa z chwilą zaspokojenia roszczenia i wniesienia kaucji. W przeciwnym wypadku komornik przeprowadzi egzekucję.

Przepisy § 65 dekretu Ministra Sprawiedliwości Republiki Czeskiej nr 37/1992 z dnia 23 grudnia 1991 r. w sprawie zasad postępowania przed sądami rejonowymi i okręgowymi, z późniejszymi zmianami, zapewniają pozwanemu ochronę w szczególności przed eksmisją z mieszkania lub z innej

nieruchomości, w której ma on swoje miejsce zamieszkania. Zgodnie z tym przepisami w przypadku gdy komornik przeprowadzający egzekucję z nieruchomości, budynku, mieszkania lub pomieszczenia stwierdzi, że osoba, która ma zostać eksmitowana, jest obłożnie chora lub jest kobietą w okresie poporodowym lub kobietą w zaawansowanej ciąży, oraz że egzekucja takiej osoby mogłaby poważnie zagrozić jej zdrowiu, przeprowadzenie egzekucji uznaje się za niedopuszczalne; w przypadku nieprzedstawienia orzeczenia lekarskiego w tym zakresie lub w przypadku gdy komornik będzie miał zastrzeżenia co do prawidłowości informacji zawartych w takiej opinii, komornik może wystąpić do lekarza o wydanie orzeczenia w tym zakresie. Niektóre rzeczy będące własnością dłużnika są wyłączone z egzekucji zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego – aby uzyskać dodatkowe informacje w tym zakresie, zob. również odpowiedź na pytanie dotyczące składników majątku, które mogą podlegać egzekucji.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 28/03/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.